

NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

JEGYZŐKÖNYV A NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG 2017. MÁJUS 9-I ÜLÉSÉRŐL

Az ülés helyszíne: Nemzeti Választási Iroda székháza (1054 Budapest, Alkotmány u. 3.)

Az ülés ideje: 2017. május 9. 14:30 óra

Jelen vannak: Prof. Dr. Patyi András elnök
Dr. Bozsóki Éva elnökhelyettes
Dr. Boda Pál
Dr. Rádi Péter
Dr. Sasvári Róbert
Dr. Tóta Áronné

Dr. Bodolai László
Dr. Borbély Andrea
Dr. Litresits András
Dr. Lovas András
Dr. Sárhegyi Zoltán László

Dr. Pálffy Ilona NVI elnök
Dr. Gáva Krisztián NVI elnökhelyettes
Dr. Szegedi Krisztián NVI főosztályvezető
az NVI munkatársai

Dr. Patyi András NVB elnök: Köszönti a Nemzeti Választási Bizottság ülésén megjelenteket. Külön köszönti a Nemzeti Választási Iroda elnökét és elnökhelyettesét. Megállapítja, hogy a Bizottság 11 taggal határozatképes és az ülést megnyitja. A meghívóban 1 napirendi pont megtárgyalását indítványozta. Időközben jogorvoslati kérelem is érkezett, ezért javasolja, hogy a Bizottság 2 napirendi pontot tárgyaljon, melyeket ismertet. Szavazásra bocsátja az általa ismertetett napirendek elfogadását.

Szavazás

A Bizottság 29. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 11 igen egyhangú szavazattal megállapítja az alábbi napirendet:

- I. Országos népszavazási kezdeményezések elbírálása
- II. Jogorvoslati kérelem elbírálása

I. Országos népszavazási kezdeményezések elbírálása

1. Kádár Barnabás Áron magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Patyi András NVB elnök: Magánszemély szervező első kérdése:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 9., 76., 77., 115., 117. §-ait a 2017. április 4-én hatályban volt szövegük szerinti tartalomra módosítsa?”

Dr. Szegedi Krisztián NVI főosztályvezető: A magánszemély szervező 2017. április 11-én személyesen nyújtotta be a népszavazásra javasolt kérdést. 30 támogató választópolgár aláírása, illetve az adatkezelőként való regisztráció mellett a kezdeményezés a formai feltételeknek megfelelt. Tartalmi vizsgálat során a kérdésben megjelölt jogszabályhelyek vonatkozásában az egyértelműség kérdését javasolja vizsgálni.

Dr. Patyi András NVB elnök: Javasolja, hogy a Bizottság a népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését tagadja meg. A kérdés a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény pontosan megjelölt paragrafusaira utal, azok visszamódosítását kívánja népszavazásra bocsátani. Az állampolgároktól elvárható, hogy a vonatkozó jogszabályok ismeretének birtokában legyenek, az azonban már nem elvárható, hogy az állampolgárok az Nftv. kérdésben megjelölt szakaszainak jelenleg hatályos tartalmát, egyben a 2017. április 4-én hatályban volt szövegének tartalmát átfogóan és precízen ismerjék és azok kérdés szerinti módosításával kapcsolatos következményeit is átlássák. A Kúria számos végzésében rögzítette, hogy a szervezőnek mindig figyelemmel kell lennie arra, hogy a jogi szabotosság nem minden esetben eredményezi a hétköznapi közérthetőség érvényesülését. A Bizottság ezzel egyező érvelést rögzített a már jogerőssé vált 16/2017., 17/2017. és 21/2017. számú határozataiban. A kérdés pontosan tartalmazza a módosítani kívánt szakaszok számát és ezzel a jogalkotó számára egyértelmű, hogy milyen jogalkotást kell végrehajtania, azonban a választópolgári egyértelműség népszavazási kérdések hitelesítése során szigorúan érvényesítendő követelményét sérti. A kérdésben megjelölt, jelenleg hatályos szakaszok, és az április 4-i hatályos jogszabályszerző közötti tartalmi különbségek rejtve maradnak, így nem derül ki a választópolgár

számára, hogy a szavazatával pontosan milyen tartalmú népszavazási kérdést és milyen tartalmú jogszabály-módosítást támogat. A Kúria elvi éllel rögzítette, hogy nem tekinthető legitimnek az a népszavazás, amelyben a választópolgár nem tudja pontosan, miről szavaz. Az Nftv. módosítása csak április 11-én lépett hatályba, de a kérdésből úgy tűnik, miszerint április 4-én megváltozott volna a törvény szövege. Mindezek alapján a választópolgári egyértelműség népszavazási eljárásokban érvényesítendő követelményének nem teljesülése folytán javasolja, hogy a kérdés hitelesítését a Bizottság tagadja meg.

Dr. Tóta Áronné NVB tag: Egyetért a határozattervezettel. Az Alkotmánybíróság az 52/1997-es határozatában kimondta, hogy a népszavazás olyan kivételes eszköz, mely a hatalomgyakorlás egyetlen tiszta formája. Ehhez képest hónapok óta találkoznak azonos, vagy hasonló tárgyú kérdésekkel és ugyanaz a szervező nyújt be egyszerre több kérdést is. Ez a szervezői magatartás nyereményjátékká degradálja a népszavazási kezdeményezést, mondván, valamelyik majd csak átmejj a szűrőn. Nem felel meg ez a gyakorlat a rendeltetésszerű joggyakorlásnak sem, ezt több hasonló ügyben a Nemzeti Választási Bizottság is megállapította. Nagy hiba volt a párhuzamossági moratórium megszüntetése, mert az így megnyílt szabad, korlátlan lehetőséggel a szervezők sok esetben visszaélnek.

Dr. Sárhegyi Zoltán László NVB tag: Egyetért a határozattervezettel, valamint azzal a felvetéssel, hogy már többször találkoznak ezzel a fajta, álláspontja szerint alapvető szinten a választási eljárásról szóló törvényt sértő magatartással.

Dr. Litresits András NVB tag: A tervezettel érdemben egyetért. Úgy gondolja, miután megszüntették a párhuzamossági moratóriumot és magánszemély szervező több kérdést ad be, melyek fölött jogi vita zajlik, nem tudja elképzelni, miért ne lenne jóhiszemű és rendeltetésszerű. Javasolja, hagyják érvényesülni a jogszabályokat és ne minősítsék a kezdeményezőket.

Dr. Patyi András NVB elnök: A törvény valóban megengedőbbé vált a kérdések előterjesztése kapcsán. Ez a kérdés, bár egy kérdéssorozat része, pontosan megfogalmazott legitim választópolgári célt követ, ezért nem terjesztett elő ezzel összefüggésben alapvető sérelemre vonatkozó megállapítást.

Dr. Rádi Péter NVB tag: A tervezettel egyetért. Volt olyan, Bizottság által egyhangúan meghozott döntés, amelyben ezt a beadványozói magatartást rendeltetésellenes joggyakorlásnak tekintették.

Dr. Patyi András NVB elnök: További hozzászólás nincs, a vitát lezárja, szavazásra bocsátja az eredeti határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 11 igen egyhangú szavazattal az „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 9., 76., 77., 115., 117. §-ait a 2017. április 4-én hatályban volt szövegük szerinti tartalomra módosítsa?” népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadja.

2. Kádár Barnabás Áron magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Patyi András NVB elnök: Magánszemély által ugyanazon a napon benyújtott második kérdés:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy Magyarország területén külföldi felsőoktatási intézmény attól függetlenül folytathasson oklevelet adó képzési tevékenységet, hogy magyarországi működésének elvi támogatásáról szóló nemzetközi szerződés kötelező hatályát a szerződő felek elismerték?”

Javasolja, hogy a kérdés hitelesítését a Bizottság tagadja meg. A kérdés arra irányul, hogy a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény április 11-én hatályba lépett, a Magyarországon tevékenységet folytató külföldi felsőoktatási intézmények működésére vonatkozó szabályozás egyik elemét az Országgyűlés változtassa meg. A kérdés megfogalmazása azt sugallja a választópolgárnak, hogy van olyan nemzetközi szerződés, amely rendelkezik külföldi állam felsőoktatási intézménye Magyarországon való működésének elvi támogatásáról, és ennek a szerződésnek az alkalmazási módját kívánja a népszavazással befolyásolni. A választópolgár számára nem lehet egyértelmű, hogy a kérdésben foglalt cél ténylegesen megvalósulhat-e. Az Nftv. 76. § (1) bekezdését idézi, mely a feltételeket rögzíti. A kérdés a meghatározott 4 feltétel közül az a) pontban rögzített feltétellel kapcsolatban kezdeményez népszavazást. Az Országgyűlés azonban összekötő és nem vagylagos módon határozta meg a Magyarországon külföldi felsőoktatási intézmények oklevelet adó képzési tevékenységének feltételeit, mely azt jelenti, hogy a jogalkotói szándék a 4 feltétel együttes teljesítésére terjed ki. A feltételek viszonyára tekintettel nem lenne egyértelmű a jogalkotó számára, hogy a 76. § (1) bekezdés további 3 feltételét a népszavazás eredménye érinti-e, vagy nem. További jogalkotói egyértelműségi problémát vet fel az, hogy a kérdés kizárólag a nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismeréséről szóló kötelezettségére vonatkozik. Mindezek alapján nem látható át, hogy a hatályos jogszabályi rendelkezésnek a népszavazást követően mi lenne a sorsa. Lehetséges következmény, hogy a nemzetközi szerződéskötésre vonatkozó kötelezettséget is meg kell szüntetni, mert a kötelező hatály elismerésének hiányában irrelevánssá válik, hogy van-e a magyarországi működés elvi támogatásáról nemzetközi szerződés, azaz az oklevelet adó képzési

tevékenységet nem csak a kötelező hatály elismerésének, hanem a nemzetközi szerződés megkötésének hiányában, vagy azt megelőzően is lehet folytatni. A kérdés megfogalmazásából kikövetkeztethető egy olyan lehetséges jogalkotási feladat is, hogy a külföldi felsőoktatási intézmény oklevelet adó képzési tevékenységet csak a magyarországi működésének elvi támogatásáról szóló nemzetközi szerződés megkötését követően folytathat, és ezért a népszavazás eredménye az ilyen tárgyú nemzetközi szerződések közvetlen elismerését biztosító jogalkotási feladatot határozná meg az Országgyűlés számára. Mindez azt jelenti, hogy a kérdésből a jogalkotó számára több egyenértékű jogalkotási feladat is származhat, amely azonban egymástól eltérő eredményre vezet. Ha azonban a kérdéssel több különböző eredmény is elérhető, ezáltal pedig fennáll a lehetősége annak, hogy azok közül a jogalkotó nem a kérdésre adott igenlő válasz mögötti választópolgári szándékkal azonosat választja, akkor ez a kérdés megtévesztő jellegét igazolja.

Dr. Litresits András NVB tag: 2017. április 11-től hatályos a felsőoktatási törvény módosított 76. §-a, a kérdés a módosítás a) pontját kívánja kivenni, így nem ért egyet azzal az érveléssel, hogy a törvényben ez együttes feltétel. Ha a népszavazás tárgya az, hogy a négyből essen ki egy, akkor az Országgyűlésnek ennek megfelelően kell a törvény módosítania. Egyértelmű a választópolgár és a jogalkotó részére a kérdés.

Dr. Patyi András NVB elnök: További hozzászólás nincs, a vitát lezárja. A határozattervezettel szemben egy vélemény hangzott el, rögzítve, hogy a kérdés jogalkotói és választópolgári szempontból is egyértelmű, egy konkrét törvényi paragrafus egyik bekezdés egyik pontját kívánja hatályon kívül helyezni. Szavazásra bocsátja az általa ismerttetett határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 9 igen, 2 nem szavazattal az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy Magyarország területén külföldi felsőoktatási intézmény attól függetlenül folytathasson oklevelet adó képzési tevékenységet, hogy magyarországi működésének elvi támogatásáról szóló nemzetközi szerződés kötelező hatályát a szerződő felek elismerték?”* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadja.

3. Kádár Barnabás Áron magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Szegedi Krisztián NVI főosztályvezető: A kérdés:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy Magyarország területén külföldi felsőoktatási intézmény attól függetlenül folytathasson oklevelet adó képzési tevékenységet, hogy a székhelye szerinti országban folytat-e ténylegesen felsőoktatási képzést?”

A kérdés szintén április 11-én került benyújtásra, a formai feltételek megfelelnek a törvényi előírásoknak.

Dr. Patyi András NVB elnök: Javasolja, hogy a Bizottság a kérdést hitelesítse. Megítélése szerint a kérdés teljesíti a jogalkotói egyértelműség és a választópolgári egyértelműség követelményét, a kérdés az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozik és a kérdésben olyan jogalkotásra történő kötelezése az Országgyűlésnek, melynek csak az Alaptörvény módosítása útján tehetne eleget, nem található. Az Alaptörvény XV. cikkében írt hátrányos megkülönböztetés tilalma nem vethető fel, mert a javasolt megoldás egyformán vonatkozna valamennyi Magyarország területén oklevelet adó képzési tevékenységet folytató külföldi felsőoktatási intézményre. A népszavazási kérdés egyértelműségi vizsgálata kapcsán arra kell figyelemmel lenniük, hogy a kérdésből milyen jogalkotás és milyen országgyűlési döntés következik. Felveti, hogy a választópolgárok számára érthető-e, hogy itt olyan intézmények magyarországi tevékenységének megkönnyítéséről van szó, melyek hazai országukban felsőoktatási képzési tevékenységet nem folytathatnak. Az azonban nem a magyar jogra tartozó kérdés, hogy egy külföldi állam mit ismer el felsőoktatási intézménynek. Ez azonban nem az egyértelműség kérdéskörébe tartozó dilemma, hanem abba a körbe tartozik, hogy egyetért-e a választópolgár a javasolt megoldással. Megítélése szerint a kérdés eldönthető igennel, vagy nemmel.

Dr. Litresits András NVB tag: Támogatja a tervezetet. A kérdés a nemzeti felsőoktatási törvény 76. § b) pontjának hatályon kívül helyezését célozza, ehhez képest furcsállja az előző vitát.

Dr. Sárhegyi Zoltán László NVB tag: A határozati javaslatot nem támogatja. Javasolja, hogy a Nemzeti Választási Bizottság tagadja meg ennek a kérdésnek a hitelesítését, mert a kérdés azt jelenti, hogy Magyarországon olyan, magukat oktatási intézménynek nevező szervezetek végezhetnek valamilyen tevékenységet, aminek a végén egyetemi oklevelet tudnak adni. Ez azt jelenti, hogy a Magyarországon működő egyéb felsőoktatási intézmények hátrányos helyzetbe kerülnének, hiszen a magyar oktatási intézmények akkreditációjához szigorú személyi és tárgyi feltételeket kell megvalósítani. Ebből következik, hogy az egyenlők között egyenlőbbeket teremtenének. Magyarország a megfelelő nemzeti elbánást biztosítja mindenki számára azonos feltételrendszer mellett. Ebből számára az következik, hogy olyan alkotmánymódosítási szándék jöhet szóba, amely a diszkrimináció tilalma miatt ütközik az Alaptörvény XV. cikkének (1) és (2) bekezdésével. Jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel, tehát ez tovább vezet akár a jogalkotói egyértelműség kérdéséhez is.

Dr. Tóta Áronné NVB tag: Nem ért egyet a hitelesítéssel. Véleménye szerint nem választópolgári mérlegelési, hanem egyértelműségi problémát jelentenek a kifejtettek. Mindezen túl a kérdés megtevesztő a választópolgár számára. Nem érti, hogy beszélhetnek egy külföldi felsőoktatási intézményről, ha a székhelyén nem folytat ténylegesen felsőoktatási képzést, egy fantomintézmény lenne, amely előjogokat élvezne és sérti a hazai felsőoktatási intézmények közti esélyegyenlőséget, torzítja a köztük lévő versenyt, egyúttal diszkriminatív. Ezáltal az Alaptörvényben rögzített alapjogokat sértené. A kérdés burkoltan az Alaptörvény módosítását is jelentené.

Dr. Litresits András NVB tag: Korábbi kérdéseknél már lefolytatták ezt a vitát. A kérdés arra vonatkozik, hogy külföldi oklevelet adhasson Magyarország területén. A magyar egyetemeket semmilyen hátrány nem éri, ugyanis nem magyar oklevelet tud kiadni. Nagyon sok felsőoktatási intézményben, felnőttképzésen virtuális képzés történik.

Dr. Lovas András NVB tag: Felveti a jogalkotói egyértelműség kérdését. A kérdésben szerepel az oklevelet adó képzési tevékenység fordulat, melyre nem talált törvényi definíciót. Az Nftv. ezt a fogalmat nem használja. Ennek a szabályozatlansága felveti, hogy a jogalkotó nem tudja, hogy mit is kellene módosítania eredményes népszavazás esetén.

Dr. Patyi András NVB elnök: A kérdés mögé, vagy a kérdésbe nem a megalkotott jog tényleges alkalmazását, hanem a jogalkotás tartalmát kell látniuk. A kérdés a külföldi felsőoktatási intézmények magyarországi tevékenységeinek egyéb feltételeit nem érinti. Lehetséges, hogy az intézmény csak képzést folytat, de az oklevelet nem ő adja ki. A kérdésből nem következik, hogy a további feltételeket ne kellene teljesíteni, különösen a működési engedély mögötti szigorú feltételeket. Nem következik, hogy a magyarországi oklevelet adó képzési tevékenység ne lenne valódi. A kérdés az április 11-én módosult törvény előtti jogállapot visszaállítása. A kérdés ezért nem burkolt Alaptörvény módosítás és egyértelmű is.

Dr. Sasvári Róbert NVB tag: Felveti, hogy a választópolgári egyértelműség szempontjából nem felel meg a kitétel, hogy külföldi felsőoktatási intézmény, amely a székhelyén nem folytat ténylegesen felsőoktatási tevékenységet. Akkor felvetődik, ez nem felsőoktatási intézmény, vagy nem egy külföldi székhelyű felsőoktatási intézmény, aki a székhelye szerinti országban nem folytat tevékenységet, vagy más országban folytathat, csak a saját országában nem, tehát többféleképpen értelmezhető.

Dr. Patyi András NVB elnök: Felhívja a figyelmet, hogy a kérdés, amiről a vitát le kell folytatni nem felsőoktatási tevékenységről, hanem képzésről szól.

Dr. Bozsóki Éva NVB elnökhelyettes: A kérdés szövegét szeretné elemezni. A kérdés nem egyértelmű és nem támogatja a hitelesítését. A választópolgár számára a külföldi oktatási intézmény azt jelentheti, hogy ez egy létező külföldi oktatási intézmény, amelyben a hallgató a külföldi intézménnyel áll jogviszonyban, képzése külföldi képzésnek számít. A magyar választópolgár nem a külföldi ország jogszabályairól dönt, azokat nem is ismeri, hanem a Magyarországon érvényben lévő jogszabályokról. Ez a kérdés egy külföldön működő oktatási intézményt tételez fel. Az intézmény működése a választópolgár számára kétséges lehet.

Dr. Borbély Andrea NVB tag: Nem támogatja a kezdeményezés elfogadását. Az Nftv-ben az általános rendelkezésekhez képest a 6. rész a nemzetközi vonatkozású rendelkezéseket tartalmazza. Az általános rendelkezéseknek érvényeseknek kell lenniük a külföldi alapítási, vagy külföldi központtal rendelkező oktatási intézményekre és az általános rendelkezések határozza meg, mi a felsőoktatási intézmény. Alapvetően abból indul ki a jogszabály, hogy ilyen tevékenységet végez. Ebből az a feltétel kerülne kivételre, amely oktatási intézménnyé teszi a külföldi oktatási intézményt. Ennek a vizsgálatától fosztják meg az adott intézményt, aki Magyarországon szeretne oktatási tevékenységet folytatni. Mind egyértelműségi, mind alkotmányossági szempontból a magyar oktatási intézmények irányában való egyenrangúság alkotmányos alapelvét sérti.

Dr. Patyi András NVB elnök: Röviden felolvassa az április 10-ig hatályban volt szöveget. Utal arra, hogy a kérdésben szereplő módosítás csak az új szabályozás külföldi képzésre vonatkozó részét érintené, a kérdéssel szembeni alkotmányossági és egyértelműségi érvek így a korábbi szabályozást is minősítik egyben.

Dr. Rádi Péter NVB tag: Az egyértelműségi felvetésekkel egyetért és nem tartja hitelesíthetőnek a kérdést. A kérdés valójában arról szól, hogy a választópolgár egyetért-e azzal, hogy Magyarország területén olyan külföldi felsőoktatási intézmény adjon oklevelet, amely valójában nem külföldi felsőoktatási intézmény. A kérdés ebben a formában nem egyértelmű.

Dr. Patyi András NVB elnök: További hozzászólás nincs. A vitában az előterjesztő mellett egy támogató hozzászólás és hét nem támogató hozzászólás hangzott el. A határozattervezet hitelesítést tartalmaz, először ennek elfogadását bocsátja szavazásra.

Szavazás

A Bizottság 30. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 4 igen, 7 nem szavazattal a kérdés hitelesítését megtagadta.

Dr. Patyi András NVB elnök: Szavazásra bocsátja annak eldöntését, hogy a hitelesítés megtagadásának akadálya, hogy a kérdés a választópolgár számára nem egyértelmű, mert a külföldi felsőoktatási intézmény, mely hazájában nem folytat felsőoktatási tevékenységet, a választópolgár számára nem értelmezhető.

Szavazás

A Bizottság 31. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 7 igen, 4 nem szavazattal megállapítja a választópolgári egyértelműség hiányát.

Dr. Patyi András NVB elnök: Szavazásra bocsátja annak eldöntését, hogy a hitelesítés akadálya a jogalkotói egyértelműség hiánya, mert nem világos, hogy mi az oklevelet adó képzési tevékenység.

Szavazás

A Bizottság 32. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 4 igen, 7 nem szavazattal nem állapítja meg a jogalkotói egyértelműség hiányát.

Dr. Patyi András NVB elnök: Szavazásra bocsátja annak eldöntését, hogy a kérdés az Alaptörvény burkolt módosítására irányul-e, mert olyan jog megalkotására kényszeríti az Országgyűlést, mely hátrányos megkülönböztetésben részesíti a Magyarországon működő felsőoktatási intézményeket.

Szavazás

A Bizottság 33. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 6 igen, 5 nem szavazattal úgy dönt, hogy a kérdés az Alaptörvény burkolt módosítására irányul.

Dr. Patyi András NVB elnök: Szavazásra bocsátja a kérdés hitelesítésének megtagadását az elfogadott indokolás alapján.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 7 igen, 4 nem szavazattal az „Egyetért-e Ön azzal, hogy Magyarország területén külföldi felsőoktatási intézmény attól függetlenül folytathasson oklevelet adó képzési tevékenységet, hogy a székhelye szerinti országban folytat-e ténylegesen felsőoktatási képzést?” népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadja.

Dr. Patyi András NVB elnök: Elrendeli a szünetet.

Szünet

4. Kádár Barnabás Áron magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Patyi András NVB elnök: Megállapítja, hogy dr. Rádi Péter bizottsági tag távozásával a Bizottság 10 fővel határozatképes.

Dr. Szegedi Krisztián NVI főosztályvezető: Ugyanazon magánszemély szintén április 11-én formai feltételeknek megfelelő kérdése:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a Central European University a 2017. április 4-én hatályos szabályozás szerinti feltételekkel működhessen Magyarország területén?”

A korábbi tartalmi vizsgálathoz képes kiemelten javasolja vizsgálni azt, hogy a kérdés szabályozásra hivatkozik, ami felveti az Országgyűlés hatáskörének kérdését is.

Dr. Patyi András NVB elnök: Javasolja, hogy a Bizottság a népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését tagadja meg. A vonatkozó alaptörvényi szabályok szerint a népszavazás tárgyának az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdésnek kell lenni. A CEU működésével kapcsolatos szakmai jogszabályi feltételeket mind törvényi szabályozás, így elsősorban az Nftv. szabályai, mind pedig Kormány szintjén kiadott rendeletek, elsősorban a 87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet és a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet, de emellett sok más Kormány és miniszter rendelet szintű szabályozás vonatkozik. A kérdés az Alaptörvény 8. § (2) bekezdésébe ütközik, ezért nem hitelesíthető. A külföldi felsőoktatási intézmények magyarországi működésének alapvető szabályairól az Nftv. 76. §-a rendelkezik. Jelen eljárás szempontjából az Nftv. 9. § (2a) és (2b) bekezdései is relevánsak. Egy esetleges érvényes, eredményes népszavazás esetén a CEU-ra eltérő feltételek vonatkoznának mint a többi Magyarországon működő felsőoktatási intézményre, ezért az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt, ún. jogegyenlőségi klauzulának, valamint ugyanezen cikk (2) bekezdésében foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalmának sérelme fennáll. Megítélése szerint, ha homogén csoportba tartozó jogalanyok között az oktatási tevékenység folytatására való jogosultság feltételei kapcsán különbséget kell tenni, az Országgyűlés csak az Alaptörvény kiegészítésével, módosításával tudná jogalkotási feladatát végrehajtani, így a kérdés az Alaptörvény burkolt módosítására is irányul és a kérdés az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés a) pontja szerint tiltott tárgykört érint. A népszavazási egyértelműség vizsgálata kapcsán hivatkozik arra, hogy egy általános jogszabályi hivatkozás által került meghatározásra, egy esetleges népszavazás során a kérdés tartalma ismeretlen marad a választópolgárok előtt. Nem várható el a választópolgároktól, hogy a már hatályon kívül helyezett és hatályos normák

vonatkozásában összehasonlító vizsgálatot tegyenek, így a kérdés hitelesítésének több akadálya is van.

Dr. Litresits András NVB tag: A népszavazás valóban arra vezetne, hogy egy egyetem különleges elbánásban részesülne, ami sérti más külföldi egyetemek jogait is és jogegyenlőtlenséghez vezetne. Az április 4-e pontatlanság, a módosítások április 11-től hatályosak. A kérdés nagyon tág és pontatlan.

Dr. Patyi András NVB elnök: További hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 10 igen egyhangú szavazattal az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a Central European University a 2017. április 4-én hatályos szabályozás szerinti feltételekkel működhessen Magyarország területén?”* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadja.

5. Kádár Barnabás Áron magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Szegedi Krisztián NVI főosztályvezető: A kérdés:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy Magyarország területén bejelentés alapján működhessenek az Gazdasági Együtműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) valamely tagállamában államilag elismert, nyilvántartásba vett felsőoktatási intézmények?”

A szervező a kezdeményezést szintén április 11-én nyújtotta be, a formai feltételeknek megfelelt. Egy korábbi ülésen, még nem jogerős határozattal bírált kérdéshez hasonlóan az Alaptörvénnyel kapcsolatos összefüggést, illetve a népszavazási egyértelműség vizsgálatát javasolja. A 34/2017. számú NVB határozat a következő kérdésben *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a Gazdasági Együtműködési és Fejlesztési Szervezetről (OECD) szóló szerződésben részes állam által elismert felsőoktatási intézmény Magyarországon bejelentés alapján folytathasson külföldi oklevelet adó képzési tevékenységet?”* a Nemzeti Választási Bizottság elsőként az Alaptörvény módosításával kapcsolatban a tiltott tárgykörbe ütközést vizsgálta és megállapította, hogy a felsőoktatási intézmények magyarországi létesítésére az Nftv. 6., 7. §-ai tartalmaznak rendelkezéseket, egyebekben pedig a felsőoktatási intézmények képzéseinek a minőségét akkreditáció biztosítja. A kérdés alapján az OECD tagállamban elismert felsőoktatási intézmény Magyarországon pusztán bejelentés alapján folytathatna oklevelet adó képzési tevékenységet, ami az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalmába

ütközik. Ugyanezen megkülönböztetést megállapította a Bizottság azon jogalanyokra is, akik ezen felsőoktatási intézmények hallgatói és oktatói. A Bizottság megjegyezte korábbi határozatában, hogy az OECD tagállamaira vonatkozó együttműködési nyilatkozat van érvényben az akkreditáció fontosságáról, és amennyiben érvényes és eredményes népszavazás esetén pusztán a bejelentés alapján lehetne oklevelet adó képzési tevékenységet folytatni, ez ellentétben állna ezzel a törekvéssel.

Dr. Patyi András NVB elnök: A korábbi határozatban elfoglalt álláspontot a határozatban megismételve javasolja, hogy a Bizottság a népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését tagadja meg. Az „államilag elismert, nyilvántartásba vett felsőoktatási intézmények” fordulat felveti a választópolgári és jogalkotói egyértelműség sérelmét, mert sok tagállamban ez két külön dolog. Egy ilyen szabály a diszkrimináció tilalmát megsértő módon előnyben részesítené Magyarországon az OECD tagállamokban elismert, bejegyzett intézményeket.

Dr. Litresits András NVB tag: Fenntartva április 25-i hozzászólását, véleménye szerint nem sérül semmilyen magyar felsőoktatási intézmény joga, hiszen nem magyar diplomát adnának ki ezek a felsőoktatási intézmények. A kérdés hitelesítését javasolja.

Dr. Sasvári Róbert NVB tag: Egyetért a határozattervezetben foglaltakkal és a korábbi határozatra való utalással. Már többször felvetette, hogy a jogalkotónak figyelembe kellene vennie azt, ha nyelvhelyességi szempontból nem jó a kérdés, akkor azt érdemi vizsgálat nélkül utasíthassa el a Bizottság.

Dr. Litresits András NVB tag: Mindaddig, amíg nem jogerős a döntés, legfeljebb megjegyezhetnék, de hivatkozási alapján nem javasolja a nem jogerős döntést.

Dr. Patyi András NVB elnök: További hozzászólás nincs, a vitát lezárja. Két hozzászóló fogalmazott meg véleményt, egyikük egyetért a hitelesítést megtagadó döntéssel, a másik egy korábbi álláspontját fenntartva a hitelesítés mellett érvelt. Szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását azzal, hogy annak indokolásában szám szerint és kérdés szerint megjelölésre kerüljön az NVB korábbi határozata a 27. bekezdés után.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 8 igen, 2 nem szavazattal az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy Magyarország területén bejelentés alapján működhessenek az Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) valamely tagállamában államilag elismert, nyilvántartásba vett felsőoktatási intézmények?”* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadja.

6. Kádár Barnabás Áron magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Szegedi Krisztián NVI főosztályvezető: A kérdés:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a Central European University a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 2017. április 4-én hatályos szabályozása szerinti feltételekkel működhessen Magyarország területén?”

Ugyanazon magánszemély április 11-én benyújtott kérdése, mely a formai feltételeknek megfelel. Az Alaptörvénnyel való összefüggés és a népszavazási egyértelműség vizsgálatát javasolja a Bizottság számára.

Dr. Patyi András NVB elnök: Javasolja, hogy a Bizottság a kérdés hitelesítését tagadja meg. Ez egy külföldi felsőoktatási intézmény minden más Magyarországon működő külföldi felsőoktatási intézmény előnyben részesítésére irányul, ezért homogén csoportba tartozó jogalanyok közötti indokolatlan hátrányos megkülönböztetéshez vezetne. A kérdés olyan döntésre kényszerítené az Országgyűlést, mely az Alaptörvény módosítása nélkül eredményesen nem hajtható végre, ezért az Alaptörvény burkolt módosítására irányul. A kérdés félrevezetően jelöli meg a dátumot, a választópolgároktól nem várható el, hogy pontosan és részletesen ismerjék, hogy április 4-én a maihoz képest milyen rendszer szerinti feltételekkel működhetett egy bizonyos külföldi felsőoktatási intézmény. A népszavazási egyértelműség választópolgári kritériuma nem teljesül. Kérdés, hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 10 igen egyhangú szavazattal az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a Central European University a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 2017. április 4-én hatályos szabályozása szerinti feltételekkel működhessen Magyarország területén?”* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadja.

Dr. Bodolai László bizottsági tag távozik a Bizottság üléséről.

Dr. Patyi András NVB elnök: Megállapítja, hogy a Bizottság 9 fővel határozatképes.

7. Varju László magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Szegedi Krisztián NVI főosztályvezető: Magánszemély beadványozó az alábbi kérdést nyújtotta be:

„Egyet ért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés alkosson törvényt arról, hogy Magyarországon ne lehessen olyan sporteseményt rendezni, amelyen a versenyzőket szexuális irányultsági, nemzetiségi, származási, világnézeti, vagy vallási alapon korlátozzák vagy előnyben részesítik?”

A kérdés ismételt benyújtás keretében van a Nemzeti Választási Bizottság előtt, formai hiányosság miatt egyszer már elutasította a kérdést a Nemzeti Választási Iroda elnöke. A jelenlegi kezdeményezés megfelel a formai feltételeknek. A vizsgálat során az egyértelműségi problémák mellett a kérdésnek az Alaptörvénnyel való összefüggését javasolja vizsgálni.

Dr. Patyi András NVB elnök: Javasolja, hogy a kérdés hitelesítését a Bizottság tagadja meg. A kérdésben van egy súlyos nyelvtani hiba, mely adott esetben mást jelent, ezért a magyar nyelvtan szabályait megsértő kérdés az egyértelműség követelményét sérti. A kérdésben az jelenthet problémát, ha egymást kizáró feltételek vannak. A korlátozzák, vagy előnyben részesítik megfogalmazások egymással szöges ellentétben álló jogalkotói szabályozási magatartást jelent, ezek párhuzamosan egyszerre nem megvalósíthatók. A választópolgár és a jogalkotó számára egyaránt ismeretlen marad a kezdeményezés pontos tartalma. Ugyanezt az álláspontot rögzíti a Kúria végzése és az Alkotmánybíróság rögzített határozata is. Súlyosabb probléma az, hogy a kérdés az előnyben részesítés tilalma folytán az Alaptörvény szabadság és felelősség című részében foglalt kollektív jogok tartalmát sérti, így az Alaptörvény módosítása nélkül nem lehetne végrehajtani. Amennyiben az Országgyűlésnek el kellene kezdenie korlátozni, hogy hogyan lehet sporteseményeket rendezni, az az alapvető jogok korlátozásához vezetne. A kérdés több alapvető jogok, az alapvető jogok korlátozására vonatkozó szabályt sértene, ezért burkoltan alkotmánymódosításnak tekintendő és komoly egyértelműségi problémát tartalmaz. Kérdés, hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 9 igen egyhangú szavazattal az *„Egyet ért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés alkosson törvényt arról, hogy Magyarországon ne lehessen olyan sporteseményt rendezni, amelyen a versenyzőket szexuális irányultsági, nemzetiségi, származási, világnézeti, vagy vallási alapon korlátozzák vagy előnyben részesítik?”* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadja.

8. Kósa Sándor, a Demokrata Párt elnöke által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Szegedi Krisztián NVI főosztályvezető: A Demokrata Párt elnöke nyújtotta be a következő kérdést:

"Egyetért-e Ön azzal, hogy a 2017.04.04-én hozott "lex-CEU" nemzeti felsőoktatásról szóló törvény a 2011. évi CCIV-es módosítását a kormány visszavonja?"

Ismételt benyújtás miatt van a kérdés a Bizottság előtt, első alkalommal nem volt meg a szükséges számú támogató aláírás. Második alkalommal a kérdés a formai feltételeknek megfelel, a korábbi témájú kérdésekhez hasonlóan az Alaptörvény módosításával kapcsolatos tiltott tárgykörökbe ütközést és a megfogalmazás miatt a népszavazási egyértelműség vizsgálatát javasolja.

Dr. Patyi András NVB elnök: Javasolja, hogy a kérdés hitelesítését a Bizottság tagadja meg. A kezdeményezés a kérdés megfogalmazása folytán több okból sem felel meg a nyelvtani szabályoknak. Az abban foglalt nem megfelelő szórend, valamint a szavak helytelen ragozása olyan fokú értelemzavart okoz, mely akadályozza a kérdés tartalmának a megfejtését. A szlengszerű megfogalmazás miatt sem közérthető a kérdés. Országos népszavazást kezdeményezni az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdésben lehet. Nem lehet olyan kérdést hitelesíteni, melyben a kérdésben nem az Országgyűlés van megjelölve mint a döntés címzettje. Amennyiben a kérdés arra irányul, hogy a Kormány vonja vissza a T/14686. számú törvényjavaslatát, akkor a kérdés címzettje a Kormány. Ebben az esetben csak törvényjavaslat esetén lenne önmagában a kérdés értelmezhető, a javaslat alapján elfogadott törvény esetén, ami hatályba lépett, nem lehetséges célra irányul. A másik lehetséges értelmezés, hogy a kérdés az Nftv. módosításáról szóló 2017. évi XXV. törvény hatályon kívül helyezését akarja népszavazási kérdés tárgyává tenni. Ebben az esetben az Országgyűlés a kérdés címzettje, nem pedig a kérdésben emlegetett Kormány. Tehát a kérdés ellentétes az Alaptörvény 8. cikk (2) bekezdésével, nem egyértelműen került megfogalmazásra és nyelvtanilag értelmetlen. Kérdés, hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 9 igen egyhangú szavazattal az *"Egyetért-e Ön azzal, hogy a 2017.04.04-én hozott "lex-CEU" nemzeti felsőoktatásról szóló törvény a 2011. évi CCIV-es módosítását a kormány visszavonja?"* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadja.

II. Jogorvoslati kérelem elbírálása

1. M. I. magánszemély által benyújtott kifogás elbírálása

Dr. Szegedi Krisztián NVI főosztályvezető: A kifogás a debreceni időközi képviselőválasztással kapcsolatban került benyújtásra. Beadványozó 2017. május 7-

én nyújtotta be kifogását a Debreceni Helyi Választási Bizottsághoz arra hivatkozva, hogy kampánycsend ideje alatt a vagy.hu internetes oldalon vezércikk megsértette a választási eljárásról szóló törvény választási alapelveit, kifejezetten az esélyegyenlőség sérelmét és a rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveit. A cikk exit poll eredményeket közöl és ez sérti a választási alapelveken kívül a Ve. 150. §-ában foglalt korlátozást is, amely szerint a közvélemény-kutatás eredményét csak a szavazás befejezése után szabad nyilvánosságra hozni. Mindezek alapján kérte a HVB-t, hogy a jogsértés megállapítása mellett bírságot is szabjon ki, mert megítélése szerint a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt. A HVB az internetes tartalomra tekintettel a tegnapi napon jegyzőkönyvi döntéssel a kifogást áttette a Nemzeti Választási Bizottsághoz.

Dr. Patyi András NVB elnök: Javasolja, hogy a kifogást a Bizottság utasítsa el, mivel az nem megalapozott. A beadványozó félreértelmezi a jogszabályokat, a Ve. hatályba lépése óta nincs kampánycsend, relatív területi kampánytilalom van, kampánytevékenységet a választás ideje alatt folytatni lehet. Az által panasz tárgyává tett internetes oldal nem közvélemény-kutatási és nem is exit poll adatokat közöl, abból kiderül, hogy az újságírói véleményt tartalmaz. A Ve. 150. §-a csak azokat a közvélemény-kutatási adatokat sorolja szavazásnapon közzé nem tehető körbe, amelyeket a szavazóhelyiségből kilépő választópolgárok által közölt adatokból készítenek.

Dr. Litresits András NVB tag: Nem ért egyet a tervezettel, a kifogásban nincs szó kampánycsend sértésről. Alapvető sérelem megvalósult. Az újságíró levelet egy eredményt az időközi választás vonatkozásában. Ha szó szerint nem felel meg az exit poll követelményének, akkor sem lehet nyilvánosságra hozni, mert a választópolgár azt gondolhatja, hogy az aznapi eredményeket közlik. Ezzel a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét sértették.

Dr. Patyi András NVB elnök: A határozat arról szól, hogy nincs kampánycsend, a beadványozó rosszul jelöli meg a fogalmat. Idéz a kifogásból, melyben nem lát jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlást sértő magatartást. Az oldal megismétli az eredményt és tippel, amely nem tilos.

Dr. Litresits András NVB tag: Tény, hogy tartalmazza a kampánycsend megfogalmazást a kifogás, de amire jogsértést állít, az nem vonatkozik a kampánycsendre. Amikor a cikket olvasta, úgy tűnt, el tud siklani az ember afölött, hogy ez a 2014-es eredmény. Véleménye szerint a magatartás nem jó irányba vezet. Ha csak a kapuban készített adatokat nem lehet nyilvánosságra hozni, akkor a szavazás napján az újságok eredmény közeli cikkeket fognak lehozni.

Dr. Lovas András NVB tag: Elnök úr helyesen összefoglalta az elutasítás indokait és tagtársuk olyan tényeket lát az ügybe, amelyre semmiféle bizonyíték nincs. A cikkből egyértelműen kiderül, hogy 2014-es adatokat közöl.

Dr. Patyi András NVB elnök: 2013-ban alapvetően megváltoztak a kampánycsendre és a közvélemény-kutatások közzétételére vonatkozó szabályok, lehet, hogy ezt nem követte a beadványozó. Szavazásra bocsátja az általa ismerttetett határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 8 igen, 1 nem szavazattal a kifogást elutasítja.

Dr. Patyi András NVB elnök: További napirendi pont nincs, az ülést bezárja.

k. m. f.

Dr. Patyi András

Prof. Dr. Patyi András
a Nemzeti Választási Bizottság
elnöke

